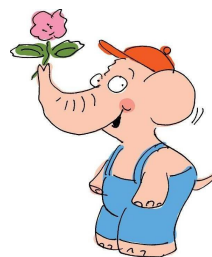


פרשת נח



שיתוף פעולה

מגדל בבל – אחד האירועים המרכזיים בפרשה, מתבסס על שיתוף פעולה בסדר גודל עצום: כל האנשים החיים באותה תקופה על פני הארץ, חוברים יחד למען מטרה אחת – בניית מגדל. בפרשה מוצגת מטרה זו כמטרה שלילית – האל מתנגד ליוזמה זו, אך מעבר למניעת המפעל המסוים יש תוצר נוסף לאירוע – פיזור ופיצול אוכלוסית העולם לנצח – הן מבחינת שפות הדיבור והן מבחינת איזורי המגורים.

מסיפור זה אנו לומדים על העוצמה הטמונה בשיתוף פעולה, עוצמה ברמה כזו שאפילו האל חשש ממנה ובחר לנטרל אותה. בחיי היומיום של התלמידים יש לא מעט הזדמנויות לבחון את כוחו של שיתוף פעולה קבוצתי – קבוצה יכולה לדרוש ולהזיז דברים שהיחיד אינו יכול להשיג, קבוצה יכולה להתאגד למבצעים שונים וכדומה.

כדאי לעודד את התלמידים להתאגד ולפעול בשיתוף פעולה למען מטרות חיוביות.



כדאי לשים לב ל...

המדורים השונים מציגים שני סוגים עיקריים של שיתוף פעולה: **חיובי ושילי**. הסיפור המקראי (מגדל בבל), המכתב והמדרש מציגים דוגמאות ל**שיתוף פעולה שלילי**, שבו אנשים מתחברים יחד כדי לעשות מעשה אסור. לעומת זאת במדור "רואים עולם" ובשיר מתואר **שיתוף פעולה חיובי** (השיר מעביר ביקורת על אותו אחד שאינו משתף פעולה לפעילות החיובית). חשוב להדגיש כי שיתוף פעולה בפני עצמו אינו טוב או רע, זהו משאב שאפשר להשתמש בו לכאן או לכאן.



על המדרש

במקור בתלמוד, מובא המדרש כמשל לנשמה ולגוף המשולבים באדם בעולם הזה, ולשניהם אחריות משותפת על מעשיהם בעולם הבא. השימוש במדרש בשני שומרים מושחתים המשלימים זה את זה, מבהירה ל"צופה מבחוץ", כי אחריות משותפת אינה מאפשרת את הסרת האחריות מעל כתפיי היחיד.

אפשר להבהיר זאת באמצעות **שאלה לדין**:

האם היה הסומא יכול לאכול מן התאנים בלא עזרת החיגר, ולהיפך? הדיון במדרש הוא הזדמנות לשוחח על מציאות שבה ילד שותף במעשה אסור יחד עם עוד כמה מחבריו. במקרים כאלה נוטים ילדים לא פעם "לחלק את האחריות" עם שותפיהם ולהרגיש "לא לגמרי אשמים". חשוב להדגיש שהרגשה זו מוטעית וכי האחריות מוטלת במלואה על כתפיו גם אם עשה רק חלק מהמעשה.

הצעה לפעילות: אשפר לבקש מהתלמידים לתאר בסיפור או לצייר שיתוף פעולה למטרה חיובית. שיתוף פעולה שבו כל אחד מן הצדדים תורם את חלקו, ובזכות העשייה המשותפת התוצאה שלמה.



מה בפרשה

🌀 **סיפור המבול** - אלוהים הביא מבול לעולם כעונש על מעשי בני האדם. רק נח, משפחתו ובעלי החיים שהיו אתו בתיבה ניצלו.

🌀 **שכרותו של נח** - לאחר המבול נטע נח כרם, שתה מן היין, השתכר והתגלה באוהלו. בנו חם ראה את ערוות אביו וסיפר זאת לאחיו, ואלה כיסו את ערוות אביהם מבלי להביט. בעקבות האירוע קילל נח את זרע חם, אבי כנען, וברך את זרע שם ויפת.

🌀 **סיפור מגדל בבל** - כל האנושות, מלוכדת ודוברת שפה אחת, בנתה מגדל שראשו בשמים. בתגובה בלל אלוהים את שפתם ופיזר אותם בארץ.